

DET KONGELIGE
DANSKE
MUSIKKONSERVATORIUM

SOLISTUDDANNELSEN

Solist / Advanced Postgraduate Diploma in Music

ORKESTERDIRIGENT

STUDIEORDNING (BD II)

Undervisnings- og eksamensbestemmelser

August 2011

INDHOLD

Forord	3
Planche (ECTS og undervisning)	4
Orkesterdirektion	5
Undervisningens mål og indhold	5
Eksamens- og prøvebestemmelser	5
Standpunktsprøve	5
Orkesterdirektion.....	6
Offentlig debutkoncert.....	7
Form-/strukturanalyse	8
Undervisningens mål og indhold	8
Eksamens- og prøvebestemmelser	8
Form-/strukturanalyse	8
Instrumentation	10
Undervisningens mål og indhold	10
Eksamens- og prøvebestemmelser	10
Instrumentation	10
Instrumentation	11
Hørelære	13
Undervisningens mål og indhold	13
Eksamen- og prøvebestemmelser	13
Repetition	15
Undervisningens mål og indhold	15
Eksamens- og prøvebestemmelser	15
Repetition	15
Repetition	16

FORORD

Studieordning, bind II, *undervisnings- og eksamensbestemmelser* indeholder en detaljeret beskrivelse af den undervisnings- og eksamensvirksomhed, der knytter sig til et bestemt fagområde/instrument. Studieordning, bind II, er et bilag til Studieordning, bind I, som giver en overordnet beskrivelse af konservatorieuddannelsens formål og indhold som helhed.

Studieordningen er fastsat med hjemmel i Kulturministeriets bekendtgørelse nr. 1245 af 11/12/2009 om uddannelserne ved musikkonservatorierne og Operaakademiet, der indeholder de formelle retningslinjer for studieordningen.

Alle relevante oplysninger vedrørende undervisningsformer, eksamensformer, afleveringsfrister o.a. findes under de generelle eksamensbestemmelser, der er tilgængelige på Konservatoriets intranet.

Overbygningsuddannelsen som orkesterdirigent er oprettet i henhold til Kulturministeriets bekendtgørelse nr 1245 af 11/12/2009. Heri hedder det bl.a.:

§ 2 stk. 2 Konservatorieuddannelsen kan endvidere omfatte:

1) En solistuddannelse på 2-4 år, hvor den særligt kvalificerede studerende videreuddanner sig inden for et speciale. Solistuddannelsen er normeret til mellem 120 og 240 ECTS point.

Den 3-årige dirigentuddannelse har til formål at kvalificere den studerende til at virke som dirigent på højeste kunstneriske niveau.

Særligt talentfulde studerende kan efter konservatoriets afgørelse få tildelt yderligere 1 års undervisning.

Den 3-årige uddannelse afsluttes med en dirigent eksamen og den 4-årige uddannelse afsluttes med en debutkoncert.

Orkesterdirigentuddannelsens studieindhold er disponeret i følgende hovedområder, som behandles mere udførligt nedenfor:

- Orkesterdirektion
- Form-/strukturanalyse
- Instrumentation/Praktisk instrumentkendskab
- Hørelære
- Repetition

PLANCHE (ECTS OG UNDERVISNING)

SOLISTUDDANNELSEN SOM ORKESTERDIRIGENT

Fag/År	1. år	2. år	3. år	4. år
Orkesterdirektion	30 ECTS	30 ECTS	50 ECTS	50 ECTS
Ekstern praktik	10 ECTS	10 ECTS	10 ECTS	10 ECTS
Instrumentation herunder praktisk instrumentkendskab	5 ECTS	5 ECTS		
Form- & strukturanalyse	5 ECTS	5 ECTS		
Hørelære	5 ECTS	5 ECTS		
Repetition	5 ECTS	5 ECTS		
I ALT	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS	60 ECTS

Markeringen illustrerer, at ECTS-pointene udløses ved attest.

Markeringen illustrerer, at ECTS-pointene udløses ved eksamen.

Markeringen illustrerer undervisningens udstrækning i tid.

ORKESTERDIREKTION

(1.- 6. eventuelt 7.-8. semester)

UNDERVISNINGENS MÅL OG INDHOLD

Formålet med uddannelsen er at kvalificere den studerende til selvstændigt at kunne udvælge, tilrettelægge og gennemføre indstudering og opførelse af et varieret repertoire med forskellige besætninger, (ræk-kende) fra større kammerensembler (mere end 13 musikere) til et normalt besat symfoniorkester.

Undervisningen omfatter direktionsteknik og partiturstudier – herunder udenadslære. Den studerende gøres fortrolig med orkesterdirektionens historie og udvikling. Den studerende gennemgår og indstuderer orkesterværker fra barok til nutid.

Inden direktionseksamen skal det gennemgæede pensum omfatte 40-50 værker, hvoraf mindst 10 % skal være repræsentative for det 20. århundrede. I undervisningen indgår praktik med professionelle orkestre og ensembler, som konservatoriet har indgået aftaler med, samt praktik med konservatoriets orkestre og varetagelse af gruppeprøver/orkesterstudier. De studerende deltager i master-classes med de af konservatoriet inviterede gæstedirigenter og bistår disse med eventuel forberedelse af konservativeorkesteret samt assistance ved det endelige prøvearbejde for derved at tilegne sig indsigt i arbejdsformen ved professionelle orkesterproduktioner.

EKSAMENS- OG PRØVEBESTEMMELSER

Standpunktsprøve

Efter 4. semester

Eksamensindhold og -materiale

- 1 Praktisk orkesterledelse: Efter forudgående prøver (3 prøver á 45 minutter samt generalprøve) fremføres med tilstillet orkester 1 værk som eksempelvis 1. sats af Mendelssohn: Symfoni nr. 3, samt akkompagnement af en solist til en arie med orkesterrecitativ som eksempelvis Susannas "Rosenarie" fra Mozart: Figaros Bryllup. Værkerne vælges i samråd mellem studerende og lærer.
- 2 Direktionsteknik og partiturstudium (mundtlig prøve): En dirigentteknisk analyse (prima vista) af et partitur som f.eks. Tjaikovskij: Suite af "Nøddeknækkeren" eller Brahms: Symfoni nr. 1.

Eksamensform

Praktisk prøve.

Varighed og omfang

60 minutter inklusive votering.

Censur og bedømmelse

Prøven bedømmes af intern censor udpeget af faggrubelederen og egen lærer.

Prøven bedømmes bestået/ikke bestået.

Prøven bedømmes med en vejledende skriftlig udtalelse.

Ansvar og tidsfrister

Den studerendes lærer har ansvar for udvælgelse af opgaver under hensyntagen til muligheden for tilvejebringelse af en sangsolist og tilrettelæggelse af prøver i samråd med studieadministrationen og eksterne samarbejdspartnere.

Orkesterdirektion

Efter 6. semester

Eksamensindhold og -materiale

I forbindelse med eksamen skal den studerende aflevere en fortegnelse over værker indstuderede i studietiden, attesteret af hovedfagslæreren.

1. Praktisk orkesterledelse:

- Direktion af tilstillet orkester med værker fra 3 forskellige stilperioder, hvoraf ét skal være akkompagnement af en instrumental- eller sangsolist eksempelvis Mozarts A-dur violinkoncert eller R. Strauss "Vier letzte Lieder".
- Ét andet eksamensværk skal have symfonisk karakter som eksempelvis: Schumanns 2. symfoni.
- Ét tredje nutidigt værk repræsentativt for tiden efter 1950.

Eksamensværkerne vælges i samråd med læreren.

Efter 3 forudgående prøver af varighed på hver ca. 3 timer inklusiv pause, og en generalprøve, afholdes eksamen i koncertform.

2. Direktionsteknik og partiturstudium:

- En dirigentteknisk analyse (prima vista) af et partitur udenfor listen med sværhedsgrad som eksempelvis Bartok: Koncert for orkester.
- En dirigentteknisk analyse af et partitur, udvalgt af den eksterne censor, fra listen over indstuderede værker. (mundtlig prøve ca. 1 time)

Eksamensform

Praktisk prøve og mundtlig prøve.

Varighed og omfang

Praktisk prøve 60 minutter inklusive votering.

Mundtlig prøve 60 minutter inklusive votering.

Censur og bedømmelse

Prøven bedømmes af egen lærer, intern censor og ekstern censor.

Prøven bedømmes bestået/ikke bestået og suppleres med en skriftlig udtalelse.

Ansvar og tidsfrister

Den studerendes lærer har ansvar for udvælgelse af opgaver under hensyntagen til muligheden for tilvejebringelse solist og tilrettelæggelse af prøver i samråd med studieadministrationen og eksterne samarbejdspartnere.

Studieadministrationen meddeler ved opslag tidsfrister for tilmelding til prøven og aflevering af repertoireliste.

Offentlig debutkoncert

Efter 8. semester

Eksamensindhold

Debutkoncerten skal foregå med et professionelt symfoniorkester og har til formål at på fornemste vis at præsentere den debuterende dirigent for det professionelle musikliv – herunder presse og agenturer.

Eksamensform

Praktisk prøve.

Varighed og omfang

Prøvens varighed er max. 75 minutters effektiv spilletid. Dog skal programmet altid være af en varighed, som kan gøre det ud for en selvstændig koncert.

Censur og bedømmelse

Koncerten bedømmes af en ekstern fagcensur, der repræsenterer en højt specialiseret viden inden for det pågældende fag samt en intern fagcensur, som ikke er den studerendes hovedfaglærer.

Prøven bedømmes i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1245 af 11/12/2009 om uddannelser ved musikkonservatorierne og Operaakademiet.

Ansvar og tidsfrister

Den studerendes lærer har ansvar for udvælgelse af opgaver under hensyntagen til muligheden for tilvejebringelse solist og tilrettelæggelse af prøver i samråd med studieadministrationen og eksterne samarbejdspartnere.

Aflevering af repertoireliste skal ske senest 3 uger før eksamen.

FORM-/STRUKTURANALYSE

(1.-4. semester)

UNDERVISNINGENS MÅL OG INDHOLD

At udvikle den studerendes evne til at sætte sig in i et værks formale princip, dets struktur og bagvedliggende kompositoriske ideer for herigennem ud fra en personlig tolkning at være i stand til med tilstrækkelig analytisk baggrund at formidle komponistens intentioner.

I tæt samspil med hovedfagskomplekset udvælges værker, som underkastes dybtgående analyser i overensstemmelse med formålsbeskrivelsen. Der lægges vægt på at bibringe den studerende, dels fortrolighed med musikkens elementer og mulighed for at vurdere forholdet mellem det typiske og specielle i den kompositoriske helhed, dels forståelse for sammenhængen mellem materialet og dets udvikling samt overblik til at vægte detaljen i forhold til helheden.

Udover de værker/satser, der er direkte hovedfagsrelaterede arbejdes med værker/dele af værker, der repræsenterer arketyper, spændende fra barokken til i dag.

Undervisningen tilrettelægges ud fra den af hovedfagslæreren udarbejdede repertoireplan for studieåret. Planen foreligger ved studieårets start.

Forud for hvert semester informerer underviserne i Form-/strukturanalyse sig hos lærerne inden for hovedfagskomplekset om de dirigentstuderendes pensum i hovedfag og hos uddannelseslederen om repertoire/ sæsonplaner for konservatorieensemblerne (inkl. fællesseminar).

Undervisningen læses på tværs af 1. og 2. årgang.

EKSAMENS- OG PRØVEBESTEMMELSER

Form-/strukturanalyse

Efter 4. semester

Eksamensindhold og -materiale

Mundtlig, tilbundsgående analyse af et værk/en sats, som ikke har været gennemgået i studietiden, men som er udvalgt på grundlag af de værker, som er gennemgået i løbet af studiet.

Der gives 4 timers forberedelse.

Eksamensform

Mundtlig eksamen.

Varighed og omfang

45 minutter inklusive votering

Censur og bedømmelse

Prøven bedømmes af intern censor og egen lærer.

Prøven bedømmes efter den til enhver tid gældende karakterskala.

Ansvar og tidsfrister

Intern censor har ansvar for at opgaven udvælges og afleveres i studieadministrationen.

INSTRUMENTATION

(1.-4. semester)

UNDERVISNINGENS MÅL OG INDHOLD

Formålet med dette fag er at gøre den studerende fortrolig med orkesterets klangverden og muligheder og hermed udvikle evnen til at se instrumentatoriske og kompositoriske idéer, der er nedfældet i partituret.

Gennem en indføring i orkestrets og instrumentationens udvikling fra wienerklassiken, over romantikken og senromantikken, til det 20. århundredes klassikere og den helt nye musik, at bevidstgøre den studerende om instrumentationens historie og hvordan instrumentation nøje er bundet til en tids og ofte komponists personlige stil.

Ved selv at instrumentere og transskribere får den studerende indblik i at tænke og formulere sig instrumentalt og orkestralt.

1. Instrumentkundskab: Gennemgang af de enkelte instrumenters muligheder og funktioner.
2. Partituranalyse: Øvelser i tekstur- og idé-analyse fra så vidt muligt alle stilperioder inden for repertoiret.
3. Studier i orkestrets og instrumentationens historie fra wienerklassiken til i dag.
4. Skriftlige opgaver ud fra både den historiske vinkel (f.eks. et egnet Mozart- klaverstykke transskriberet som Mozart kunne have gjort det for "Mozart-orkester", eller Debussy for "Debussy-orkester", osv.) eller instrumenteret ud fra en egen tolkning af musikken.
5. Øvelser i reduktion fra partitur til partitel, samt instrumentering fra partitel til partitur. Endvidere transskriptionsopgaver fra stor til mindre og/eller anden besætning (f.eks. strygeorkester, blæserorkester eller anden orkesterformation).

EKSAMENS- OG PRØVEBESTEMMELSER

Instrumentation

Standpunktsprøve.

Efter 2. semester.

Eksamensindhold og -materiale

Mundtlig prøve:

1. Partituranalyse (1 times forberedelsestid): Der gøres rede for tekstur og idé i et forløb fra et værk for orkester. Sværhedsgrad som f.eks. Berlioz: Symfonie Fantastique.
2. Eksamination i orkestrets almindeligste instrumenters omfang og funktioner (herunder også transpositions- og strøgsætningsspørgsmål).

Skriftlig prøve:

1. Udarbejdelse af partitur for klassisk orkester ud fra opgivet klaver- eller kammermusikforlæg af kortere egnet værk fra wienerklassiken eller romantikken (som f.eks. Mozart, Beethoven, Schu-

bert, Weber eller Mendelssohn). Opgaven udarbejdes, så den ligger op ad den instrumentationsstil og orkesterbehandling, som er karakteristisk for komponisten til det pågældende værk eller den tid, hvori komponisten levede. Der anvendes den tids instrumenter (herunder naturhorn og trompeter) og orkesterbesætning.

Læreren stiller opgaven.

Løses som en 48-timers hjemmeopgave.

Den skriftlige opgaven indgår som en del af den mundtlige prøven og skal derfor afleveres før afholdelsen af den mundtlige prøven.

Eksamensform

Mundtlig prøve. 1 times forberedelse.

Skriftlig hjemmeopgave. 48 timers opgave.

Varighed og omfang

Mundtlig prøve: 45 minutter inklusive votering.

Censur og bedømmelse

Prøven bedømmes af intern censor og egen lærer.

Prøven bedømmes med en vejledende skriftlig udtalelse.

Prøve bedømmes bestået/ikke bestået

Ansvar og tidsfrister

Egen lærer har ansvar for udvælgelse af opgaver.

Instrumentation

Efter 4. semester.

Eksamensindhold og -materiale

Mundtlig prøve:

1. Partituranalyse (1 times forberedelse): Der gøres rede for tekstur og idé i en række sværere eksempler for stort orkester. Sværhedsgrad som f.eks. Bartok: Koncert for orkester.
2. Eksamination i instrumentkundskab, herunder nærmere redegørelse for de forskellige instrumenters muligheder, karakteregenskaber i de forskellige registre, samt kendskab til bi-instrumenterne inden for de forskellige instrumentgrupper.

Skriftlig prøve:

1. Udarbejdelse af partitur for moderne orkester (stor besætning) ud fra opgivet klaver- eller kammerensemblesats af egnet kortere værk (eller uddrag) fra senromantikken, eller tidlig 20.

århundrede (f.eks. Reger, Richard Strauss, Sibelius, Carl Nielsen, Debussy, Schönberg, Stravinsky eller Bartók). Opgaven udarbejdes, så den ligger op ad den instrumentationsstil og orkesterbehandling, som er karakteristisk for komponisten til det pågældende værk eller den tid, hvori komponisten levede. Der anvendes moderne instrumenter.

Løses som en 2-ugers hjemmeopgave.

Den skriftlige opgaven indgår som en del af den mundtlige prøven og skal derfor afleveres før afholdelsen af den mundtlige prøven.

Eksamensform

Mundtlig prøve. 1 times forberedelse.

Skriftlig hjemme opgave. 2 uger.

Varighed og omfang

Mundtlig prøve: 45 minutter inklusive votering.

Censur og bedømmelse

Prøven bedømmes af intern censor og egen lærer.

Prøven bedømmes med en karakter efter den til enhver tid gældende karakterskala.

Ansvar og tidsfrister

Egen lærer er ansvarlig for udvælgelsen af opgaver, som skal godkendes af censor.

HØRELÆRE

(1.-4. semester)

UNDERVISNINGENS MÅL OG INDHOLD

Hovedfagsrelateret hørelære medvirker gennem diktat og efterspilning, korrektion, avanceret rytme- og melodilære, kombinationsøvelser, partiturspil og notationspraksis til udviklingen af et sikkert indre gehør, en veludviklet tempo- og pulsforfølelse samt en god auditiv strukturering og hukommelse.

Undervisningen omfatter bl.a. diktat og efterspilning, korrektion, rytmelæsning, melodilæsning, partiturspil og diktat.

Desuden kan andre relevante discipliner inddrages.

EKSAMEN- OG PRØVEBESTEMMELSER

Hørelære

Efter 4. semester.

Eksamensmateriale

Eksamen består af en skriftlig og en mundtlig prøve.

Skriftlig prøve: Diktat

1. En 1-stemmig atonal diktat.
2. En 3-stemmig polyfon diktat noteret i G-nøgle, alt- eller tenornøgle samt basnøgle.

Mundtlig prøve:

Korrektion: En eller flere gennemspilninger af et kortere kammermusikværk sammenholdes med partituret. De forespillede fejl kan omfatte rytme- og tonehøjdefejl, tempo, frasering og dynamik.

Rytme:

1. En opgave fra musikkulturen, der kan indeholde skæve og vekslende taktarter, polyrytmik og metrisk modulation.
2. En 2-stemmig kombinationsopgave, hvor overstemmen synges og understemmen klappes.

Melodi: En atonal eller fritonal opgave fra musikkulturen, der synges uden akkompagnement.

Efter den studerendes eget valg enten Udførelse af sang eller recitativ til eget akkompagnement eller Udførelse af et vokalrecitativ spillet og sunget efter orkesterpartitur.

Partiturspil: Udførelse af en 3-stemmig opgave, der kan være noteret i alt- og tenornøgle samt i nedadgående B-, A- og F- og G-transposition og opadgående D- og Es-transposition.

Eksamensform

Skriftlig prøve og mundtlig prøve.

Varighed og omfang

Den skriftlige prøve har en varighed af 30 minutter.

Den mundtlige prøve har en samlet varighed af 60 minutter inkl. votering.

Der gives 60 minutters forberedelse med klaver til rådighed til opgaverne under rytme, melodi og partiturspil.

Censur og bedømmelse

Prøven bedømmes af intern censor og egen lærer.

Der gives én samlet karakter efter gældende karakterskala.

Ansvar og tidsfrister

Egen lærer har ansvaret for at stille opgaverne til den skriftlige og mundtlige eksamen.

REPETITION

(1.-4. semester)

UNDERVISNINGENS MÅL OG INDHOLD

Undervisningens formål er at udvikle den studerendes evner til at indstudere repertoire med sangere og at gengive klaverpartitur.

Der lægges vægt på at udvikle den studerendes evne til at korrigere tekst-, rytme-, node-, intonations- og fraseringsfejl, samt at give musikalsk vejledning og instruktion. Desuden arbejdes der med klaverledsagelse af instrumental- og vokalmusik.

Der arbejdes med partiturspil. I studietiden skal man have gennemspillet minimum 10 værker fra forskellige stilperioder. Der arbejdes specifikt med reduktionstræning, vejledning og korrigerende af sanger (rytme, tekst, noder, intonation og fraserings). Der arbejdes med klaverledsagelse af instrumentalkoncerter.

EKSAMENS- OG PRØVEBESTEMMELSER

Repetition

Standpunktsprøve.

Efter 2. semester.

Eksamensindhold

1. Der fremføres en mindre scene/recitativ- arie hvor sangstemmen synges/markeres af den studerende samtidigt med at den studerende spiller klaverstemmen.
2. Repetition med en tilstillet sanger af en mindre opera/oratorium-scene.

Eksamensform

Praktisk prøve.

Varighed og omfang

30 minutter inkl. votering.

Censur og bedømmelse

Prøven bedømmes af egen lærer og en intern fagcensur udpeget af faggruppelederen.

Prøven bedømmes bestået/ikke bestået.

Ansvar og tidsfrister

Den studerende indleverer en liste over alle værker der er gennemgåede i studieåret.

Den studerende afleverer en liste med 3 værker, senest 3 uger før eksamen. Intern censor vælger herfra et værk til fremførelse under eksamens del 1.

Den studerende kan indhente oplysninger om den censorvalgte opgave i Studieadministrationen ugedagen inden eksamen.

De to censorer udvælger i samarbejde opgaven til eksamens del 2. De to censorer har i fællesskab ansvaret for tilstedeværelsen af de tilstillede studerende.

Repetition

Efter 4. semester

Eksamensindhold

1. Den studerende indleverer en liste med 5 operascener fra forskellige stilepoker, udarbejdet af egen lærer og studerende i fællesskab. Herfra vælger intern censor 2 der fremføres til eksamen. Valget meddeles den studerende 48 timer før eksamen. Ved eksamen spiller den studerende klaverstemmen og synger/markerer sangstemmen.
2. Med en tilstillet sanger fremfører eksaminanden en kortere duetscene hvor stik-repliker synges/markeres og den tilstillede sanger korrigeres.

Oplysning om den af censorerne valgte opgave meddeles eksaminanden ugedagen inden prøven.

Ved eksamen i repetition benyttes klaverpartitur.

Eksamensform

Praktisk prøve.

Varighed og omfang

30 minutter inkl. votering.

Censur og bedømmelse

Prøven bedømmes af egen lærer og en intern fagcensur udpeget af faggrubelederen.

Der gives én karakter i overensstemmelse med den til enhver tid gældende karakterskala.

Ansvar og tidsfrister

Den studerende indleverer en liste over alle værker der er gennemgæede i studieåret.

Den studerende indleverer en liste over 5 operascener til brug for eksamens første del.

Den studerende kan indhente oplysninger om den censorvalgte opgave i Studieadministrationen til eksamens første del, 48 timer før eksamen. Den studerende kan indhente oplysninger om den censorvalgte opgave til eksamens anden del i Studieadministrationen, ugedagen inden eksamen.

De to censorer udvælger i samarbejde opgaverne til repetitionseksamen.

De to censorer har i fællesskab ansvaret for tilstedeværelsen af de tilstillede studerende.